

ॐ लुडर

डरगती : 9

विषय : Social Science (Marathi)

9/37

प्रश्ने संख्ये

लुडरद विवर

अंक विंगडणे

1. D) अबुबकर	2. A) श्रीमंत शंकर देव	
3. A) प्रादेशिक सेना दिवस	4. C) स्वयंपूर्णता (स्वावलंबण)	
5. B) शिराडी घाट	6. C) गोकक धबधबा	
7. D) जे.एल.हेन्स	8. B) 1991	(8×1=8)
9. जयचंद्राचा विश्वासघात		1
10. देशातील सर्व जनतेला आपण एक आहोत असे वाटते.		1
11. सुकापा		1
12. आयएनएस वंदुवर्ती		
आयएनएस शिवाजी		(½×2)
13. बालके हळूहळू सामाजिक व्यक्तीमध्ये विकसित होत आहेत.		1
14. कच्चा माल तयार उत्पादनांमध्ये रूपांतरित केला जातो		1
15. नवीन मंगळुरु		1
16. दक्षिण कन्नड, उडुपी		1
17. • कॉन्स्टॅटिनोपलचे पतन		
• गुलामगिरीचा अंत		
• छपाई यंत्राचा शोध		
• भौगोलिक अन्वेषण		
• विद्वान, कलाकार, वैज्ञानिक, तत्त्वज्ञ यांना संरक्षण		(½×4=2)
18. • पोलिसांना मदत		
• जातीय संघर्ष रोखण्यासाठी मदत		
• शांतता आणि सुव्यवस्था राखण्यासाठी		
• निवडणुकीदरम्यान मदत करते		(1×2=2)
19. • शेतीच्या समस्या		
• कुटीर उद्योगांच्या समस्या, निरक्षरता, गरिबी, बेरोजगारी, आरोग्य सुविधांचा अभाव, नागरी सुविधांचा अभाव.		(½×4=2)
20. • पश्चिम घाट दक्षिण-पश्चिम मोसमी वारे तपासतात, परिणामी मुसळधार पाऊस पडतो.		
• पूर्वेकडे सरकल्याने पावसाचे प्रमाण कमी होते.		(1×2=2)
21. नंदीदुर्ग, उरीगाव, चॅम्पियन रीफ, म्हैसूर खाणी		(½×4=2)
22. • विविध सुंदर ठिकाणे		
• लाखो लोकांना आकर्षित करते		
• जागतिक वारसा स्थळे		
• तिर्थक्षेत्रे		(1×2=2)
23. • ते देशातील सर्व बँकांवर नियंत्रण ठेवतात.		
• देशातील सर्व बँकांनी त्यांच्या आर बी आय मधील ठेवीपैकी एक भाग राखीव ठेवला पाहिजे.		
• बँकांना पैसा पुरवितात.		
• हे बँकांना चलन व्यवस्थापनात मार्गदर्शन करते.		(1×2=2)
24. • नियोजन, आयोजन		
• कर्मचारी, दिग्दर्शन		
• समन्वय		
• नियंत्रण		(½×4=2)

25. • राहणीमानाचा दर्जा वाढतो
• ग्राहकांचे समाधान
• रोजगाराच्या संधी
• संसाधने
• आंतरराष्ट्रीय विपणन (बाजारपेट)
• आर्थिक प्रगती

($\frac{1}{2} \times 6 = 3$)

26. **विभक्त कुटुंब**

आधुनिकता
जटिलता
छोटा आकार
नियंत्रण कमी होणे
स्वातंत्र्याला
मोकळीक मिळणे

संयुक्त कुटुंब

मोठ्या आकाराची
मालमत्ता
निवासी
पाकघर
धर्म
स्व-स्वतंत्र
प्राधिकरणाची रचना

($\frac{1}{2} \times 6 = 3$)

27. • भारताचा नागरिक असावा.
• वय 25 वर्षांपेक्षा कमी नसावे.
• सरकारच्या अंतर्गत लाभाचे कोणतेही पद धारण करू नये.
• अस्वस्थ मनाचा माणूस नसावा.
• कायद्यांतर्गत शिक्षा झालेली नसावी
• संसदेने वळोवेळी निर्दिष्ट केल्यानुसार पात्रता असणे आवश्यक आहे.

($\frac{1}{2} \times 6 = 3$)

28. • मजुराला मजुरीपासून वेगळे करता येत नाही
• मजुरी जमा करता येत नाही.
• कामगार पुरवठा वेळोवेळी बदलतो.
• मजुर कमी स्थलांतर करतात.
• मजुर कार्यक्षमतेमध्ये भिन्न असतात.
• मजुर एक सक्रिय घटक आहे.

($1 \times 3 = 3$)

29. • शरावती
• काली
• गंगावती (बेदती)
• नेत्रावती
• वाराही
• अघनाशिनी

($\frac{1}{2} \times 6 = 3$)

30. **लाल माती**

• ग्रॅनाईटची झिज होवून त्याचे तुकडे होतात.
• लाल रंगाची असते.
• भरपूर लोह चुना आणि मीठ असते.
• कमी प्रमाणात आर्द्रता असते.
• ते हलके आहे.
• पातळ थर.
• फार सुपीक नाही.
• ओलावा टिकवून ठेवण्याची कमी क्षमता.

काळी माती

• बेसाल्ट खडकांच्या तुकड्यापासून तयार होते.
• अॅल्युमिनियम, मॅग्नेशियम आणि लोहाचे ऑक्साइड समृद्ध आहेत.
• काळी कापूस माती म्हणतात.
• ओलावा टिकवून ठेवण्याची क्षमता अधिक असते.
• पोषक तत्वांनी समृद्ध असते.

($\frac{1}{2} \times 6 = 3$)

31. • कृषी प्रधान राष्ट्र.
• शेतीतील मागासलेपणा.
• उत्पादन मागे पडते.
• उत्पादन खूप कमी होते.
• याचा सर्वाधिक फटका शेतकऱ्यांना बसतो
• अन्नासाठी बंड आणि दंगली.
• कामगार संघटनेच्या नियंत्रणाखाली असलेले उद्योग.
• विकास मंद होतो.
• उत्पादकता कमी होते.
• तीन वर्ग आहेत. फक्त तिसऱ्या वर्गाचे लोक कर भरतात. (½×6=3)
32. • द्वैत तत्त्वज्ञान.
• मानवी आत्मा आणि दिव्य आत्मा वेगळे आहेत.
• जग माया नाही.
• ते परमात्मा म्हणून खरे आहे.
• परमात्मा स्वतंत्र आहे आणि बाकीचे जग भ्रामक आहे.
• दैवी आत्मा आणि मानवी आत्मा यांचा परमेश्वर आणि सेवक असा संबंध आहे. (6×½=3)
33. धार्मिक देणगी इनामची जमीन आणि अनुदान रद्द केले. कार्यक्षम गुप्तचर नेटवर्क स्थापित केले. अल्कोहोल ड्रग्सचे सेवन रद्द केले, जुगारावर बंदी घालण्यात आली.
• सैन्यातील अधिकाऱ्यांना-सामाजिक मेळाव्यात बंदी.
• आंतरजातीय विवाहांसाठी सर्वजनिकांचे सामाजीकरण
• जनतेकडून अधिक कर वसूल करणे. (1×3=3)
34. • लिखित आणि लांबलचक संविधान
• लवचिक आणि कठोर संविधान
• संसदीय स्वरूपाचे सरकार
• रिपब्लिकन प्रणाली
• संघराज्या प्रणाली
• मूलभूत हक्क
• मूलभूत कर्तव्ये
• राज्य धोरणाची मार्गदर्शक तत्त्वे
• स्वतंत्र आणि केंद्रीकृत न्यायव्यवस्था
• एकल नागरिकत्व
• प्रौढ मताधिकार
• द्विसदनीय विधानमंडळ
• बहुपक्षीय प्रणाली (½×8=4)
35. • व्यवसायावर आधारित जात व्यवस्था
• अनेक कुशल कारागीर, लोहार, सोनार
• धातूची घंटा बनविणारे कारागीर, सुतार, विणकर, चांभार समाजातील बालविवाह सती, देवदासी प्रथा.
• एकपत्नीत्व सामान्य होते.
• राजे आणि श्रीमंत लोक बहु पत्नीत्व होते.
• महिलांना सम्माननीय स्थान होते.
• महिला कुस्तीपटू
• महिला राजवाड्याच्या रक्षक
• होळी, दिवाळी, दसरा हे सण सार्वजनिकरीत्या साजरे केले.
• दसरा सण हंपी येथे राजेशाही थाटात साजरा केला जातो
• संगीत आणि नृत्याला प्रचंड लोकप्रियता मिळाली (½×8=4)

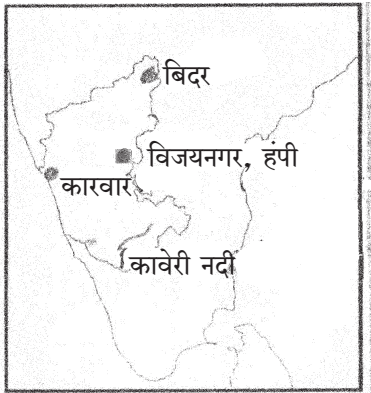
36. • ಸಿಲಿಕಾನ್ ವಹ್ಲಿ
• ಸಂಗಣಕ ಪ್ರೋಗ್ರಾಢಿಗಚ್ಚಾ ಸಾಫ್ಟವೇಅರ ಘಟಕಾಂಚೆ ನಿರ್ಮಾತಾ ಆಣಿ ನಿರ್ಯಾತಕ
• ಜಾಗಾತೀಲ ಪಹಿಲ್ಯಾ ದಹಾ ಪ್ರಢುಖ ಪ್ರಗತ ಹಾಯ-ಟೆಕ ಶಹರಾಂಪೆಕೀ ಂಕ
• ಂಕಟ್ಯಾ ಶಹರಾತ 1200 ಆಯಟಿ-ಬೀಟಿ ಂಘೂಗ ಆಹೇತ
• 4 ಲಾಖಾಂಹೂನ ಅಧಿಕ ಲೂಕಾಂನಾ ರೂಜಗಾರ ದೇತೆ
• ಜಗಾತೀಲ ಆಘಾಡೀಚ್ಚಾ ಕಂಪನ್ಯಾಂನಿ ತ್ಯಾಂಚ್ಚಾ ಶಾಖಾ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಯಾ
• ಂಗಲೆ ಹವಾಮಾನ
• ವೀಜ ಪುರವಟಾ
• ತಾಂತ್ರೀಕ ತಜ್ಞ
• ಆರ್ಥೀಕ ಢದತ
• ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಬಾಜಾರಪೆಠ
• ಪಾಯಾಭೂತ ಸುವಿಧಾ

(½×8=4)

37. • ಪ್ರಾಚೀನ, ಪ್ರಾಥಢೀಕ ವ್ಯವಸಾಯ
• ಂಪಜೀವೀಕೆಚೆ ಢುಖ್ಯ ಸಾಧನ
• ರಾಜ್ಯಾಚ್ಚಾ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಚಾ ಕಣಾ
• ರೂಜಗಾರ ಂಪಲಬ್ಧ ಕರೂನ ದೇತೆ
• ಅನ್ನ ಪುರವತೂ
• ಕಚ್ಚಾ ಢಾಲ
• ಕಢಾಁಚಾ ಸ್ತ್ರೂತ
• ಪರಕೀಯ ಂಲನ ಢಿಲತೆ
• ಢದತ ಢ್ಹಣಜೆ ತೃತೀಯಕ ವ್ಯವಸಾಯಾಂಚಾ ವಿಕಾಸ
• ಂಚಾರಾ ಪುರವತೂ
• ಲೂಕಸಂಖ್ಯೆಚೆ ಂಗಲೆ ವಿತರಣ

(½×8=4)

38.

1+4=5